

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van **Ds K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink**

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, 's-Gravenhage; Dr K. Fernhout, Veeland; Prof. Dr F. W. Groshede, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr D. Postma, Burgerdorp (Zuid-Afrika); Dr A. Ringnalda, Soerabaja; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tillyburg; Dr J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Stuuden voor de Redactie zende men aan den secretaris der Redactie:

Dr. C. TAZELAAR, 2e Const. Huygensstr. 77, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: De Jeugdherberg. I. — Kerkelijk Leven: „De vlucht uit het concrete“. Over het nieuwe concept van Dr J. G. Ubink, III. — Literatuur en Kunst: A. K. Straatsma, „Van Menschenharten en Menschengeluk“. — Geestelijke Adviezen: Oprecht berouw over de zonde. II. — Opvoeding en Onderwijs: Het Wetsontwerp-Terpstra. — Perschoon. — Boekbespreking. — Correspondentie. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

De Jeugdherberg.

I.

De Jeugd-Herberg (J. H.) is een jonge instelling. Haar geestelijke bouwmeester is Richard Schirrmann, die nu nog in Duitschland de ziel der J. H. beweging is.

Schirrmann kreeg den smaak voor wandelen heel, toen hij in de jaren 1891—1894 het seminarium te Waldau bij Königsberg bezocht en daar als leerling in de aardrijkskunde een zekeren Fischer vond. Deze had de gewoonte, om aan het einde van elken cursus met z'n oudere leerlingen een wandeltocht te maken. Op deze voetreizen ging voor Schirrmann een heel nieuwe wereld open. Vele dingen, die hij op school uit de boeken geleerd had, leerde hij nu door eigen aanschouwing kennen. Het vaderland werd nu eerst recht vaderland voor hem.

In een latere periode was Schirrmann volksonderwijzer in het kolendistrict aan de Ruhr, in Westfalen. Enerzijds droeg hij nog de zonnige herinneringen aan de wandeltochten uit z'n jongelingsjaren met zich mede, maar aan den anderen kant kwam hij nu in volle aanraking met al de ellendigheden van een mijn district en van de groote stad in het algemeen. Lust tot rondtrekken en grotestadse lende waren — zooals hij het zelf uitdrukt — de beide peten, die stonden bij de wieg van de J. H. Van zijn ervaringen in het Roer-gebied verhaalt hij als volgt:

„Daar ondervond ik de onnatuur van de groote stad, de saamhooping van honderdduizenden in huurkazernes en achterbuurten. Met ontzetting zag ik in de groote steden den dans om het gouden kalf, de hebzucht en het zoeken naar vermaak. Tevergeefs zocht ik naar den vrede van het kinderlijke platteland, naar een bloemig grastapijt op weiden en beemden, naar ontspanningsterreinen van vroolijke jonge menschen, naar goedverzorgde tuinen en zilverheldere beken. Wel liepen ook hier beken en rivieren door het land, maar deze voerden inktzwart, olieachtig, stinkend afvoerwater van de fabrieken naar het dal. Waarheen men zijn blik ook zwerfde liet, overal hemelhooge schoorsteenen, heel een bosch van fabriekspijpen met zwarte roetwraggen bij dag en bij nacht“.

Om het verloren paradijs der natuur terug te vinden volgde Schirrmann het voorbeeld van zijn leermeester. Ook hij begon wandeltochten te organiseren. Eerst alleen voor den Zondagmiddag. Maar de middagtochten werden weldra tot dag- en in de vakantie tot weektochten. Doch hoe verder men uitzwierf, des te moeilijker het bleek om voor niet al te hoogen prijs behoorlijk nachtverblijf te vinden. Dit droef Schirrmann er toe om in 1910 in enkele Deutsche bladen z'n volk op te roepen om met hem tot het stichten van Jeugdherbergen over te gaan. En zijn oproep vond gehoor. In 1911 werd de eerste J. H. te Altena in Westfalen geopend. In hetzelfde jaar volgden er nog 16; in 1913 groeide het getal tot 83. Gedurende de oorlogsjaren moest uitteraard van verdere uitbreiding afgezien. Maar sinds 1918 zot Schirrmann, bijgestaan door zijn even idealistische helper W. Munker—Hilchenbach den arbeid met alle macht voort. Mede door den steun van belangrijke staats- en andere subsidies kon met krachtige hand heengevoerd naar de verwezenlijking van het ideaal, om het heel land met een zoo dicht mogelijk net van jeugdherbergen te overspannen. In 1929 waren

er reeds plm. 2200 met bijna 4 miljoen nachtverblijven. Hiervan werd voor 24.37 pCt. gebruik gemaakt door leerlingen van de lagere school, voor 32.04 pCt. door die van hooger en middelbaar onderwijs, voor 26.28 pCt. door niet-schoolgaande jeugd beneden de 20 jaar en voor 17.31 pCt. door idem boven de 20 jaar. Het getal voor de jongens is 68.19 pCt., dat voor de meisjes 31.81 pCt. Berekenen men het getal jeugdigen in Duitschland tusschen 12 en 20 jaar op 12 miljoen, dan wordt door 4 pCt. van hen de J. H. bezocht.

Weliswaar zijn deze tehuizen niet alle even behoorlijk ingericht. De Reichs-Herbergverzeichniss van 1931 vermeldt 10 pCt. als „unwürdig“, 40 pCt. als „mehrer of weniger unzulänglich“, en 50 pCt. als „ausreichend“. Maar desniettemin is de voortgang er één, die tot bewondering dwingt.

Hetzij zelfstandig, hetzij onder Duitschen invloed, ontstonden in andere landen van Europa soortgelijke bewegingen. Ook in Zwitserland, Oostenrijk, Tsjecho-Slowakije werden talrijke Jeugdherbergen geopend. Engeland en Vlaanderen riepen in 1930 een organisatie in 't leven om tot stichting ervan te kunnen overgaan. In Frankrijk en de Scandinavische landen is de organisatie thans in voorbereiding. Nederland begon enkele jaren geleden. In onderscheiding van andere landen ging bij ons het initiatief van de jeugd zelf uit. Toen zij in Duitschland met de J. H. kennis gemaakt hadden, vroegen zij ook voor hun eigen land deze instelling. In 1929 werden er 12 geopend, welk getal thans reeds over de 30 gestegen is.

Om eenigen indruk te geven van den geest, die in de J. H. heerscht, laat ik hier enkele bepalingen uit „De regels voor het huis“ volgen. De bezoekers dienen in hun optreden in woord en daad mede te werken om de godsdienstige en politieke gevoelens van anderen volkomen te eerbiedigen (art. 16). Voor en na maaltijden en in de slaapruijten worde gelegenheid gegeven voor gebed. In de Jeugdherberg hangen mededeelingen, vermeldende kerkdiensten ter plaatse (art. 12). Medebrengen of gebruik van alcoholhoudende dranken is niet geoorloofd; rooken is in de Jeugdherberg verboden (art. 13). Voegt hierbij, dat in de Jeugdherberg niemand wordt toegelaten, tenzij hij voorzien is van een kaart, die pas na behoorlijke informatie uitgereikt wordt; dat de jongens- en meisjesafdeelingen streng gescheiden zijn; en dat in beide door de J. H. vader en moeder zoowel overdag als 's nachts toezicht moet gehouden worden, dan mag vrij aangenomen, dat de mogelijkheid gering is, dat minderwaardige individuen binnenkomen of dat zedelijke caregelmatigheden plaats grijpen.

Het is duidelijk, dat de Jeugdherberg de befichaming van een overtuiging zijn wil. Zij is niet bloot een tehuis, waar men op eenvoudige, goedkope en veilige manier kan overnachten; maar ze wil het wandelen propageeren, en zij doet dit, omdat ze hiervan allerlei heil verwacht.

De Jeugdherberg wil allereerst door het wandelen de volksgezondheid bevorderen. Haar propagandisten rukken met onverbiddelijke hand onze cultuur het schoone masker af, om haar ware gedaante te laten zien. Zij wijzen op het sterk dalende geboortecijfer, het hooge percentage zuigelingensterfte, de verwoestende geslachtsziekten, den heilloozen invloed van den alcohol, de wegvretende tuberculose, de talloze slechte woningen, waar haast geen lucht of licht binnen komt, en veel meer nog. En al deze en dergelijke misstanden herleidt de Jeugdherberg tot één wortelzonde, n.l. den in al breeder kringen zich uitbreidenden afkeer van de natuur. Gegeven deze diagnose, is ook de therapie zeer eenvoudig. Tegen al deze ellenden baat slechts één middel, n.l. om tot de natuur, die ter onzaliger ure verlaten werd, terug te keeren. Wij kunnen niet de bestaande maatschappelijke orde met één slag onderstboven keeren; maar wij kunnen wel nu reeds door het wandelen telkens aanraking met de natuur zoeken. Haast iedereen heeft tegenwoordig zijn vrijen Zaterdagmiddag en Zondag, waarop hij

zijn dagelijksche omgeving kan ontvluchten en buiten rondzwerfen. Het zich weder aansluiten bij de natuur is een der meest essentiële voorwaarden voor het herstel van een volk.

De Jeugdherberg verwacht van het wandelen niet alleen herstel van de fysieke volkskracht, maar ook zedelijke en geestelijke vernieuwing. Eerlijk worden ook hier de zonden blootgelegd: de industriekoorts, de mammondienst, de arbeidsschuheid, de genotzucht, de verzuiving der zeden, de onmatigheid, enz. Als een ware booleprediker heft Schirrmann zijn stem op: Gij slechte menschen, keert toch om op uw weg. Er is nog een uitweg. Keert toch tot onze goede moeder natuur weder. Vooral het wandelen is, zoo niet de eenige, dan toch een der voornaamste wegen, om het wonderland van een gelukkigen natuurbestand binnen te gaan. De natuur is heilig land. Hoe meer gij in haar bestaan indringt, des te beter gij gaat verstaan wat eigenlijk het leven is en hoe het moet ingericht worden, en des te naartoe gij daarnaar uw eigen bestaan zult conformeren. Met instemming wordt het woord van Rousseau aangehaald: „Wilt gij altijd recht geleid worden, volgt dan de waken van de natuur. Menschen, gij zijt nog niet verlaten, want de natuur leeft nog“. Uit den wandelaar van heden wordt straks de nieuwe natuurmensch der toekomst geboren. Wandeltochten zijn als het uitzwermen der bijen naar het honigzeem des levens. (Jahn.)

De Jeugdherberg wil ten derde het onderwijs in nieuwe banen leiden. Behalve dat het er samen op uittrekken de goede verstandhouding en het rechte vertrouwen tusschen onderwijzers en leerlingen bevordert, heeft het ook verdere opvoedkundige beteekenis. Onmogelijk kan de wereld en zelfs niet het eigen vaderland in het schoolgebouw binnen gebracht. Maar daarom moet de school naar buiten trekken. De heele buitenwereld moet leslokaal worden. Zij worde het boek, waaruit onze jeugd haar wetenschap opdoet. De scholier leere alle dingen door eigen waarneming kennen. Hij moet bevrijd van de tyrannie van de letter en van het doceren. De aanschouwing moet weer de bron van alle kennis worden. De toekomst van onze paedagogiek ligt in de aanschouwing en in de daad.

De Jeugdherberg wil eindelijk ook de smeltoven zijn zoowel voor de nationale als internationale eenheid. Zij hoopt de geboortekamer te vormen, waar gemeenschap en broederzin en wereldvrede in 't leven treden. Zij verwacht, dat, wanneer binnen haar muren jonge menschen van verschillende stand en levensopvatting en nationaliteit ongedwongen bij conversatie en lectuur, spel en wedstrijd, zang en dans verkeerden, vanzelf de stands- en nationale onderscheidingen zullen uitgewischt worden en een hechte volks- en wereldeenhouding gebouwd. De profetische geest van Schirrmann heeft reeds den dag gezien, dat de jeugd een nieuw vaderland heeft gebouwd en daar als een eenig volk van broeders leeft. En bij de wedergeboorte van dit nieuwe vaderland staat de Jeugdherberg als peetmoeder. Dan zal blijken, dat de vroegere vijanden elkander voor het eerst gevonden hebben bij het wandelen en in de Jeugdherbergen.

De Jeugdherberg wil dus het remedie tegen alle kwalen zijn. Mijn oordeel over haar geef ik de volgende maal.

E. D. KRAAN.

Correspondentie.

Aan H. Z. te K.: Uw brief luidt aan een innerlijke tegenstrijdigheid. Op uw standpunt zouden wij elkaar moeten raden, niet alleen om veel te rooken, maar ook om 's zomers flink uit te gaan, de duurste hotels te bezoeken, zoo royaal mogelijk vertering te maken, enz. Hoe meer geld wij uitgeven, des te meer immers door het hotel- en andere bedrijven wordt verdiend? Dat u dit laatste niet aanraadt bewijst, dat er in uw redeneering een fout schuilt. Goede economie lijkt mij mee te brengen, niet dat er maar blindweg geproduceerd en geconsumeerd, maar dat er doelmatig geproduceerd, met verstand geld uitgegeven en ook behoorlijk gespaard of kapitaal gevormd wordt. Dit is voor de welvaart van een volk van meer be-

kt een Boek?

it Kok's

Katalogus

EUWE KATALO-
le dezer dagen ver-
wordt op aanvraag
is toegezonden

KOK - KAMPEN

ken boekhandel
TIS verkrijgbaar

J. MARKUS

INGINRICHTING.

straat 55 - Den Haag
telefoon 11038.

stoffenhandel van

AN HAASTEREN

erslaan No. 2, LEIDEN

12. Postrek. 1248

ich beleeft aan ver-

levering van

orten Brandstoffen

ding. Bijz. Prijs

ketbakkerij

inchroom

str. 19-21, Leiden

POONNUMMER 579

eeft aanbevelend

M. VAN NOORT

DEL C. VERSLUIS

raat 5, Rijswijk (Z.-H.)

Telefoon 18798

Boekhande

HEEHANDEL

verblad"

T. MOLKENBOER

- Tel. 1158

Modern"

- Tol 34521.

M.

VIJN

SSCHETS - DOOR

CKELBERGER

GEBONDEN 1375

De schrijver geeft

gebeurtenissen zonder

chologische achter-

origineel boek, dat

nsch Calvijn.

KAMPEN